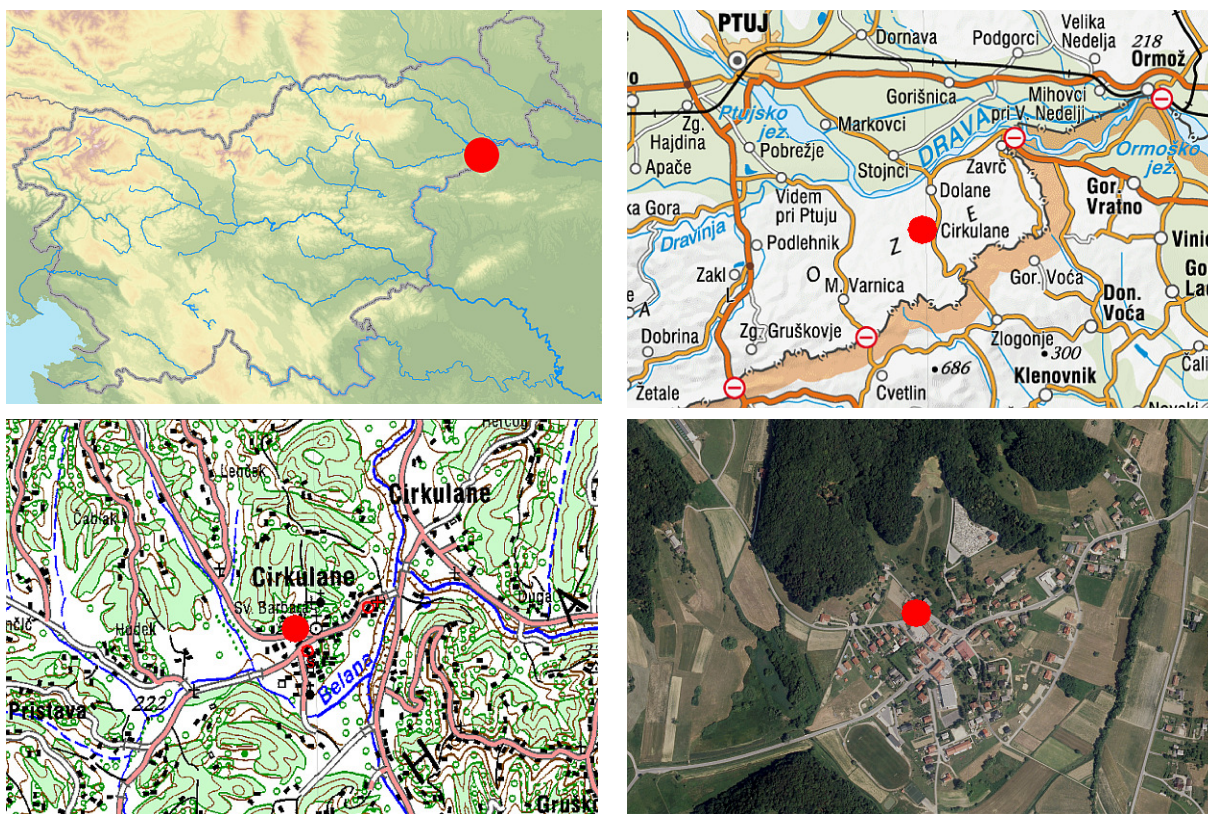

METEOROLOŠKA POSTAJA CIRKULANE Meteorological station Cirkulane

Mateja Nadbath

V občini Cirkulane ima Agencija RS za okolje padavinsko postajo v istoimenskem kraju. Poleg omenjene postaje, je v Halozah še padavinska postaja v Žetalah. Prva postaja je v vinorodnih, druga pa v gozdnatih Halozah.

Slika 1. Geografska lega meteorološke postaje (vir: Atlas okolja¹)
Figure 1. Geographical position of meteorological station (from: Atlas okolja¹)

Postaja v Cirkulanah je na nadmorski višini 233 m. Instrument je postavljen na vrtu, v gredi; v bližini je opazovalčeva hiša, njive, travniki, posamezna drevesa, cesta, sosednje stanovanjske hiše z gospodarskimi poslopji in poslovna zgradba; v malo širši okolici je še cerkev, pokopališče in gozd. Na tem mestu je postaja vse od konca novembra 1970. Pred tem je bila postaja postavljena še na dveh drugih mestih, obe sta bili 150 m oddaljeni od današnjega: v času od leta 1935 do konca oktobra 1970 je bila postaja vzhodno, na dvorišču domačije, pred letom 1935 pa je bila južno od današnje lokacije, postavljena na šolskem vrtu.

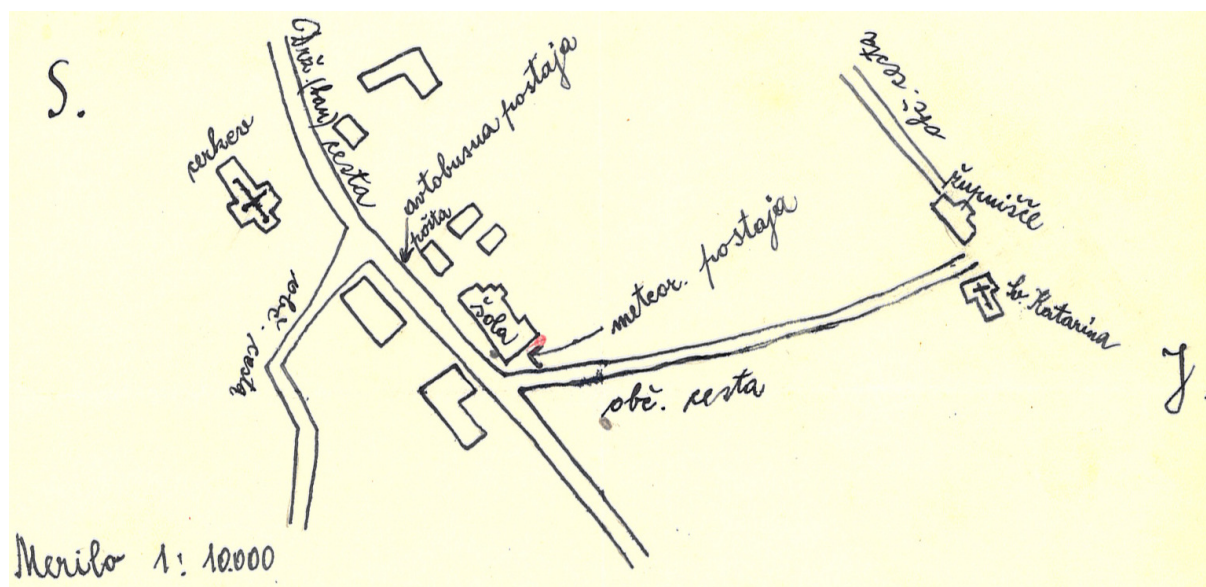
Družina Bratušek opravlja meteorološke meritve in opazovanja od konca novembra 1970 dalje; v času od novembra do aprila 1994 je bil meteorološki opazovalec Franc, Zvonko pa od aprila 1994 dalje. Pred njima je mnoga leta meteorološka opazovanja in meritve vršil Ivan Križaj, vse od leta 1934 do

¹ Atlas okolja, 2007, Agencija RS za okolje, LUZ d.d.; ortofoto iz leta 2013 / ortofoto from 2013

konca oktobra 1970. V Cirkulanah so bili meteorološki opazovalci še Mirko Kosi (1925–1934), Ciril Vobič (1917–1918) in Anton Ogorelec, slednji je v Cirkulanah začel z meteorološkimi meritvami in opazovanji januarja 1913 in jih opravljal do leta 1917.

V obdobju od januarja 1913 do konca leta 1918 je bila v Cirkulanah meteorološka postaja III. reda, kar pomeni, da smo merili temperaturo zraka, višino padavin in snežne odeje ter opazovali vremenske pojave. Od januarja 1925 dalje je v Cirkulanah padavinska postaja, merimo in opazujemo že omenjene meteorološke spremenljivke, z izjemo temperature zraka.

Meritve in opazovanja potekajo od leta 1913 z nekaj prekinitvami; meritev ni bilo v obdobjih: 1919–1924, april 1941–november 1946 in del novembra 1970. Po nekaterih pisnih virih naj bi bila padavinska postaja St. Barbara in der Kolos, kot so uradno imenovali Cirkulane v času Avstro-Ogrske, že v obdobju 1895–1913, vendar v našem arhivu ni podatkov za omenjeno obdobje.

Slika 2. Skica lege meteorološke postaje v Cirkulanah leta 1934 (arhiv ARSO)
Figure 2. Sketch of meteorological station in Cirkulane from 1934 (archive ARSO)

Letno referenčno² povprečje padavin v Cirkulanah je 1096 mm (slika 3), letno povprečje v obdobju 1971–2000 je 1061 mm in 1028 mm v obdobju 1981–2010. 1328 mm padavin smo namerili leta 2013, kar je v obravnavanem obdobju šesto najbolj namočeno leto. Leta 1979 smo namerili 1430 mm, to je najvišja letna višina padavin v obdobju 1961–2013. Najmanj padavin smo v Cirkulanah namerili leta 1971, 730 mm (preglednica 1).

Poletje je v Cirkulanah običajno najbolj namočen letni čas³, 357 mm padavin je referenčno povprečje, 341 mm je povprečje obdobja 1971–2000 in 325 mm obdobja 1981–2010 (sliki 4 in 5). V obravnavana-

² Referenčno obdobje je 1961–1990, referenčno povprečje je izračunano iz podatkov tega obdobja.

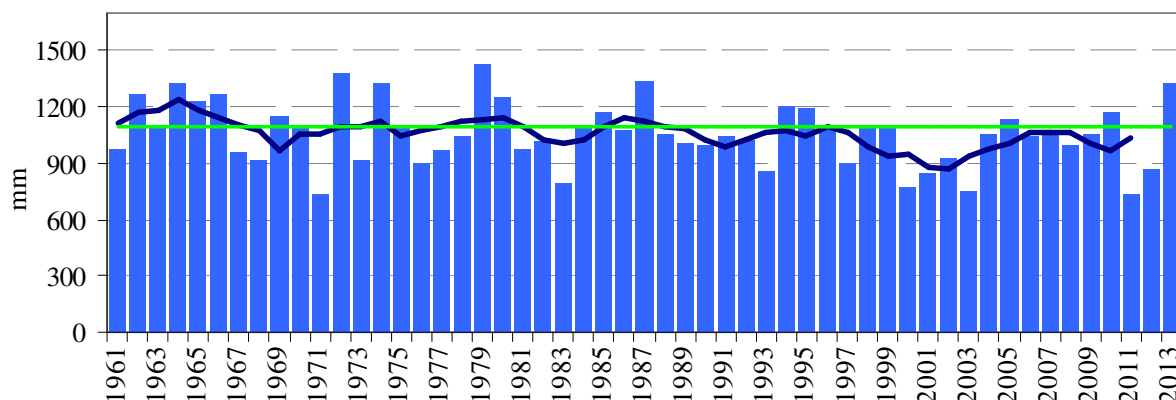
V članku so uporabljeni in prikazani izmerjeni meteorološki podatki, ki so v digitalni bazi, to je od 1961.

Reference period is 1961–1990, mean reference value is calculated from the data of mentioned period. Meteorological data used in the article are measured and already digitized from 1961 on.

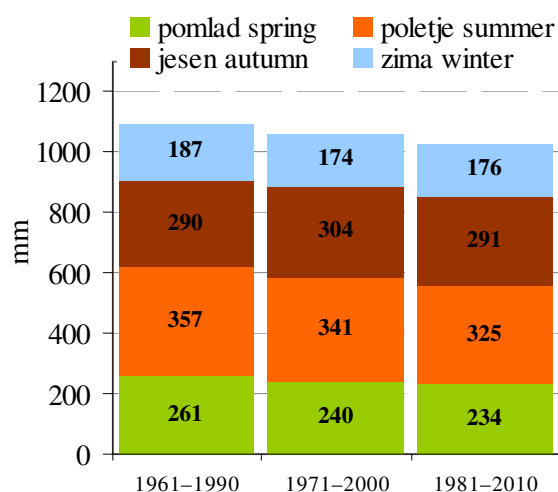
³ Meteorološki letni časi: pomlad = marec, april, maj; poletje = junij, julij, avgust; jesen = september, oktober, november; zima = december, januar, februar

Meteorological seasons: spring = March, April, May; summer = June, July, August; autumn = September, October, November; winter = December, January, February

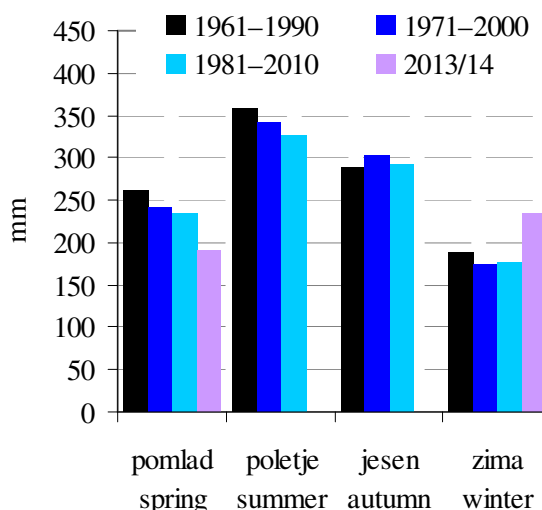
nem obdobju je bilo najbolj suho poletje 2000 s 152 mm padavin, največ poletnega dežja pa smo namerili leta 1975, 563 mm.

Slika 3. Letna višina padavin (stolpci) in petletno drseče povprečje (krivulja) v obdobju 1961–2013 ter referenčno povprečje (zeleno črta) v Cirkulanah
 Figure 3. Annual precipitation (columns) and five-year moving average (curve) in 1961–2013 and mean reference value (green line) in Cirkulane

Slika 4. Povprečna višina padavin po obdobjih in po letnih časih v Cirkulanah
 Figure 4. Mean precipitation per periods and seasons in Cirkulane

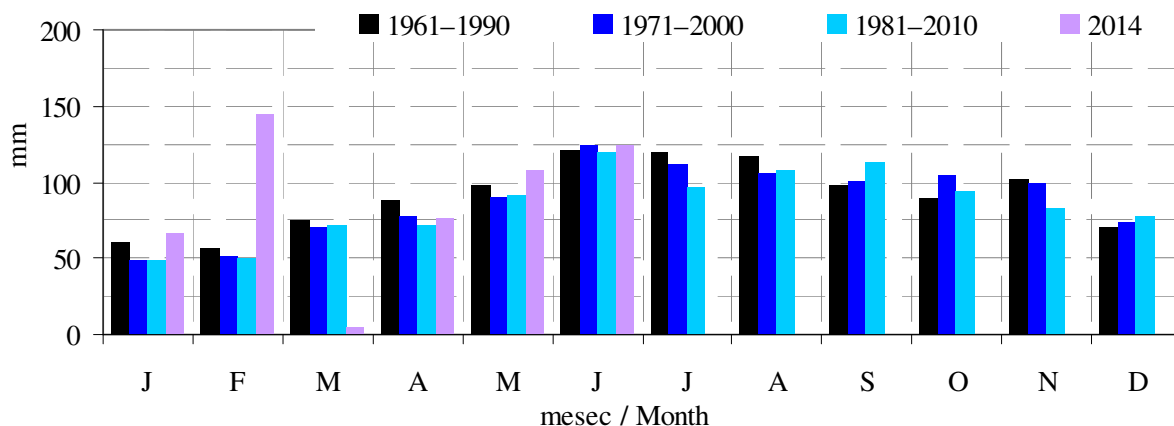
Slika 5. Povprečna višina padavin po letnih časih in po obdobjih ter v zimi 2013/14 v Cirkulanah
 Figure 5. Mean seasonal precipitation per periods and in winter 2013/14 in Cirkulane

V nasprotju s poletjem je zima letni čas z najmanj padavinami, referenčno povprečje je 187 mm, povprečje obdobja 1971–2000 je 174 mm in 176 mm obdobja 1981–2010. Najmanj zimskih padavin smo izmerili v 1988/89 34 mm, največ pa 2012/13, 360 mm.

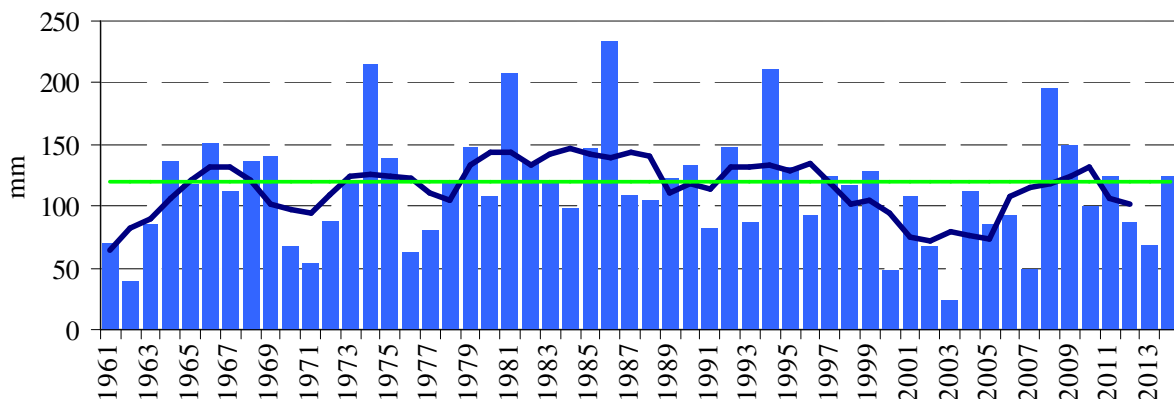
Povprečja padavin letnih časov tridesetletnih obdobj 1971–2000 in 1981–2010 so v primerjavi s pripadajočimi referenčnimi nekoliko nižja spomladi, poleti in pozimi, izjema je jesen, ko je v obdobju 1971–2000 nad, v obdobju 1981–2010 pa enaka referenčnemu povprečju (sliki 4 in 5).

Najnižje mesečno povprečje izmed vseh mesecev leta imata januar in februar, v referenčnem obdobju je bilo februarsko povprečje (57 mm) nižje od januarskega (61 mm), medtem ko se v obdobjih 1971–2000 in 1981–2010 obrne in sta januarski povprečji za 2 mm nižji od februarskih.

Povsem drugače od opisanega povprečja smo februarja 2014 tudi v Cirkulanah, kot marsikje po Sloveniji, izmerili nadpovprečno višino padavin, 145 mm (slika 6); kar pa v Cirkulanah ni najvišja februarska višina padavin obravnavanega obdobja. Februar 2013 je bil v Halozah še bolj namočen, v Cirkulanah smo namerili 170 mm, v Žetalah pa en mm več.

Slika 6. Povprečna mesečna višina padavin po obdobjih in mesečna višina padavin leta 2014
 Figure 6. Mean monthly precipitation per periods and monthly precipitation in 2014

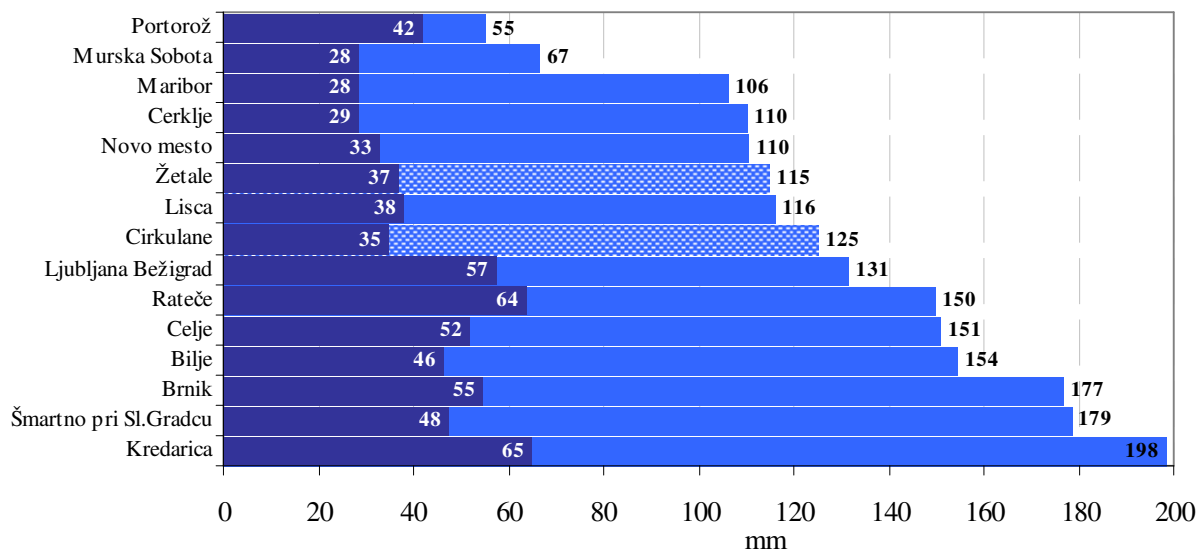

Slika 7. Junjska višina padavin (stolpci) in petletno drseče povprečje (krivulja) v obdobju 1961–2014 ter referenčno povprečje (zelena črta) v Cirkulanah
 Figure 7. Precipitation in June (columns) and five-year moving average (curve) in 1961–2014 and mean reference value (green line) in Cirkulane

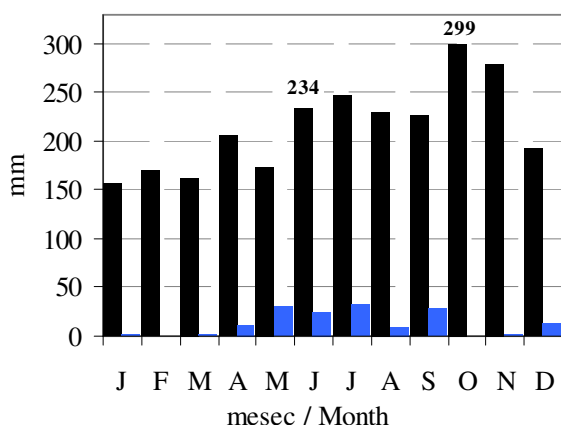
Najvišje mesečne višine padavin v Cirkulanah v povprečju izmerimo junija in julija, po 120 mm je njuno referenčno povprečje, avgustovsko povprečje pa je za tri mm nižje (slika 6). Junjsko povprečje ostaja tudi v obdobjih 1971–2000, 124 mm, in 1981–2010, 119 mm, najvišje, medtem ko se julijsko zniža.

Junija 2014 smo v Cirkulanah namerili 125 mm padavin (slike 6, 7 in 8), kar je malo nad referenčno povprečno vrednostjo. Največ junijskih padavin smo v obravnavanem obdobju namerili leta 1986, 234 mm, najmanj pa leta 2003, le 10 % padavin izmerjenih leta 1986, 24 mm (sliki 7 in 9).

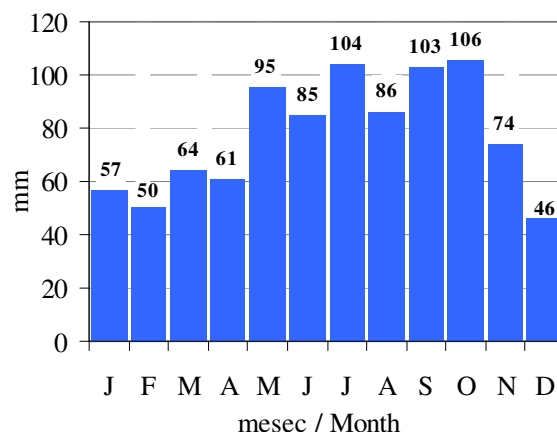
Mesečna povprečja obdobj 1971–2000 in 1981–2010 so v primerjavi s pripadajočimi referenčnimi nižja v osmih mesecih leta, izjema je junij, kjer sta povprečji okoli referenčne vrednosti, ter september, oktober in december, ko so višja (slika 6).

Slika 8. Mesečna in najvišja dnevna⁴ višina padavin junija 2014 na izbranih meteoroloških postajah (s pikastim vzorcem sta označeni padavinski postaji s Haloz
 Figure 8. Monthly and maximum daily⁴ precipitation in June 2014 on chosen meteorological stations

Slika 9. Najvišja in najnižja mesečna višina padavin v obdobju 1961–junij 2014 v Cirkulaneh
 Figure 9. Maximum and minimum monthly precipitation in 1961–June 2014 in Cirkulane

Slika 10. Najvišja dnevna višina padavin po mesecih v obdobju 1961–junij 2014 v Cirkulaneh
 Figure 10. Maximum daily precipitation per month in 1961– June 2014 in Cirkulane

Najvišjo dnevno višino padavin smo v obdobju 1961–2014 v Cirkulaneh izmerili 9. oktobra 1980, 106 mm (slika 10). 100 mm padavin in več smo v obravnavanem obdobju izmerili še dvakrat: 14. julija 1972 in 29. septembra 1989. V 71 dneh obdobja je bila v Cirkulaneh izmerjena dnevna višina padavin v višini 50 mm ali več.

Junija 2014 je bila najvišja dnevna višina padavin izmerjena 25. dne v mesecu, 35 mm (slika 8). Junjska najvišja dnevna višina padavin obdobja 1961–2014 je bila 85 mm, izmerjena 13. junija 1994 (10).

⁴ Dnevna višina padavin je vsota padavin od 7. ure prejšnjega dne do 7. ure dneva meritve; višina je pripisana dnevu meritve. Ure so navedene po sončevem času, v poletnem času je to od 8. ure prejšnjega dne do 8. ure dneva meritve.

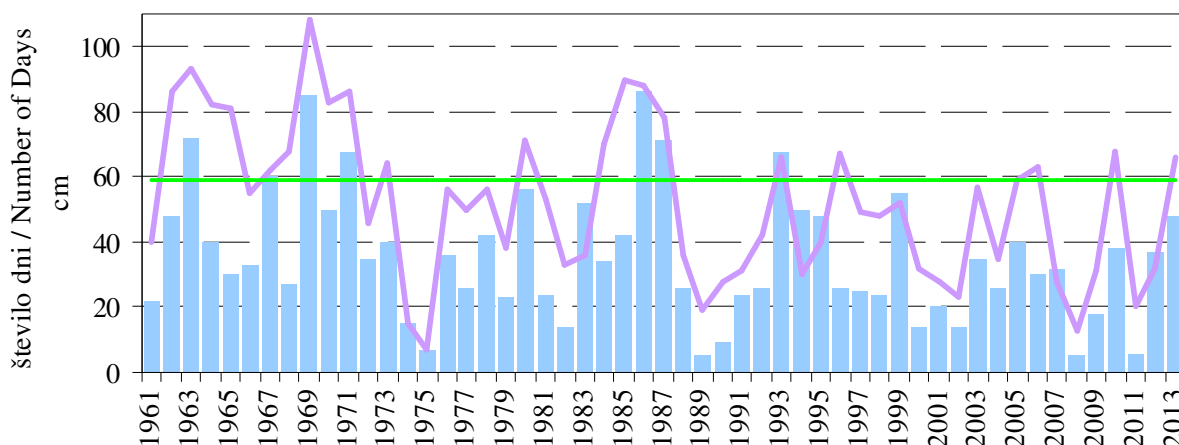
Daily precipitation is measured at 7 o'clock a. m. and it is 24 hour sum of precipitation. It is assigned to the day of measurement.

V Cirkulanah in okolici imajo snežno odejo 59 dni na leto, to je referenčno povprečje, povprečje obdobja 1971–2000 je 49 in 46 dni obdobja 1981–2010. Leta 2013 je snežna odeja ležala nadpovprečno dolgo, 66 dni (slika 11).

V meteorološki zimi 2013/14 je snežna odeja ležala 19 dni, kar je precej pod zimskim referenčnim povprečjem, ki je 46 dni. Zimsko povprečje števila dni s snegom obdobja 1971–2000 je 37 dni, 36 dni pa obdobja 1981–2010. V obravnavam obdobju se je snežna odeja najdlje obdržala v meteorološki zimi 1962/63, 90 dni, ko je ležala vse dneve omenjene zime. Le štiri dni s snežno odejo pa so bili v zimi 1974/75, kar je najmanj v obravnavanem obdobju.

Snežna odeja je sezonski pojav, omejen na hladno polovico leta, le v visokogorju je lahko pojavlja večji del leta. Zato v klimatologijo pogosto uporabljamo sezono za časovni okvir namesto leta ali meteorološke zime. Sezona je obdobje od začetka julija do konca junija prihodnjega leta. Tako je v sezoni 2012/13 snežna odeja obležala 79 dni, kar je nad referenčnim povprečjem (obdobje 1961/62–1990/91), ki je 59 dni. V sezoni 2013/14, ki se je z junijem ravno končala, pa je bilo s snežno odejo le 19 dni.

86 cm je najvišja izmerjena višina snežne odeje obravnavanega obdobja v Cirkulanah, izmerjena je bila 11. februarja 1986, le cm manj pa smo izmerili 17. februarja 1969 (slika 11). V sezoni 2013/14 je bila najvišja snežna odeja izmerjena 31. januarja, 25 cm.

Slika 11. Letno število dni s snežno odejo⁵ (krivulja) in referenčno povprečje (zelena črta) ter letna najvišja snežna odeja (stolpci) v obdobju 1961–2013
Figure 11. Annual snow cover duration⁵ (curve), and mean reference value (green line) and maximum depth of total snow cover (columns) in 1961–2013

November je mesec, ko lahko v Cirkulanah in okolici pričakujemo prvi sneg, tako je bilo v 35 novembrskih od 53 obravnavanega obdobja. Oktobrski sneg je redek, od 53 oktobrov obravnavanega obdobja smo snežno odejo zabeležili v treh: leta 1970, 2003 in 2012, slednjega je bila snežna odeja debela 13 cm, obležala je štiri dni.

Marec je običajno zadnji mesec s snežno odejo, marčna snežna odeja je bila zabeležena v 47 od 54 marcev obdobja 1961–2014. Snežna odeja je lahko še aprila, v 21 aprilskih obravnavanega obdobja smo jo še beležili. Maja pa je bila do sedaj le dvakrat: 1979 in 1985. Tako kot še nikoli do sedaj, tudi junija 2014 v Cirkulanah ni bilo snežene odeje.

⁵ Dan s snežno odejo je, kadar snežna odeja pokriva več kot 50 % površine v okolici opazovalnega prostora
Day with a snow cover is when 50 % of surface in the surrounding of observing site is covered with snow

Največ svežega ali novozapadlega snega smo v Cirkulanah v obdobju 1961–junij 2014 izmerili 27. decembra 1993 zjutraj, kar 62 cm.

Preglednica 1. Najvišje in najnižje letne, mesečne in dnevne vrednosti izbranih meteoroloških spremenljivk na postaji Cirkulane v obdobju: 1961–junij 2014

Table 1. Extreme values of measured yearly, monthly and daily values of chosen meteorological parameters on meteorological station Cirkulane 1961–June 2014

	največ maximum	leto / datum year / date	najmanj minimum	leto / mesec year / month
letna višina padavin (mm) annual precipitation (mm)	1430	1979	730	1971
pomladna višina padavin (mm) precipitation in spring (mm)	434	1972	100	2003
poletna višina padavin (mm) precipitation in summer (mm)	563	1975	152	2000
jesenska višina padavin (mm) precipitation in autumn (mm)	547	1980	142	1969
zimsko višina padavin (mm) precipitation in winter (mm)	360	2012/13	34	1988/89
mesečna višina padavin (mm) monthly precipitation (mm)	299	oktober 1974	0	februar 1998, 2001 oktober 1965
dnevna višina padavin (mm) daily precipitation (mm)	106	9. oktober 1980	—	—
letna najvišja višina snežne odeje (cm) annual maximum snow cover depth (cm)	86	11. februar 1986	5	23. november 1989, 2. jan. in 24. mar. 2008
višina novozapadlega snega (cm) fresh snow depth (cm)	62	27. december 1993	—	—
letno število dni s snežno odejo annual number of days with snow cover	108	1969	7	1975
število dni s snežno odejo v sezoni* number of days with snow cover in season*	115	1962/63	8	1974/75

* sezona: od julija do konca junija naslednjega leta

* season: from July to the end of June in the following year

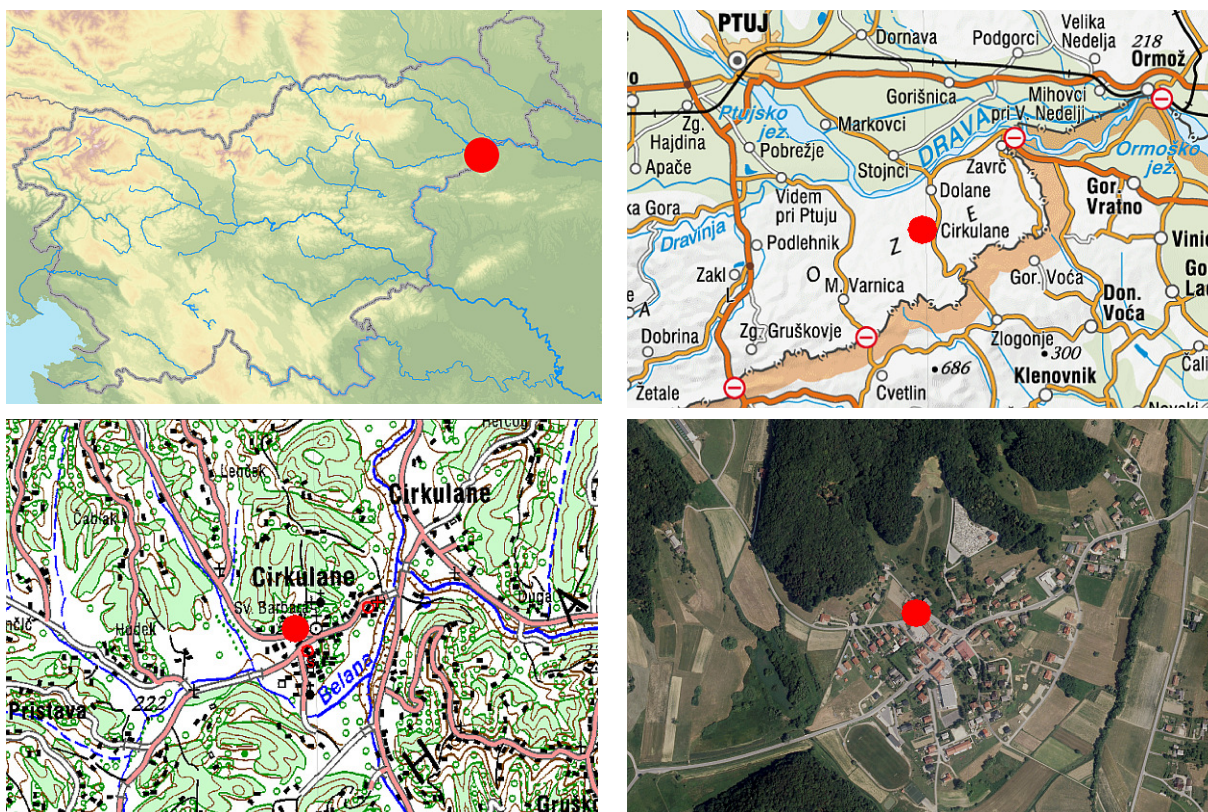
SUMMARY

In Cirkulane is precipitation meteorological station. It is located in northeastern Slovenia; on elevation of 233 m. Station was established in January 1913. Measured parameters are: precipitation, total snow cover and fresh snow cover; meteorological phenomena are observed. Meteorological observer is Zvonko Bratušek.

METEOROLOŠKA POSTAJA CIRKULANE Meteorological station Cirkulane

Mateja Nadbath

V občini Cirkulane ima Agencija RS za okolje padavinsko postajo v istoimenskem kraju. Poleg omenjene postaje, je v Halozah še padavinska postaja v Žetalah. Prva postaja je v vinorodnih, druga pa v gozdnatih Halozah.

Slika 1. Geografska lega meteorološke postaje (vir: Atlas okolja¹)
Figure 1. Geographical position of meteorological station (from: Atlas okolja¹)

Postaja v Cirkulanah je na nadmorski višini 233 m. Instrument je postavljen na vrtu, v gredi; v bližini je opazovalčeva hiša, njive, travniki, posamezna drevesa, cesta, sosednje stanovanjske hiše z gospodarskimi poslopji in poslovna zgradba; v malo širši okolici je še cerkev, pokopališče in gozd. Na tem mestu je postaja vse od konca novembra 1970. Pred tem je bila postaja postavljena še na dveh drugih mestih, obe sta bili 150 m oddaljeni od današnjega: v času od leta 1935 do konca oktobra 1970 je bila postaja vzhodno, na dvorišču domačije, pred letom 1935 pa je bila južno od današnje lokacije, postavljena na šolskem vrtu.

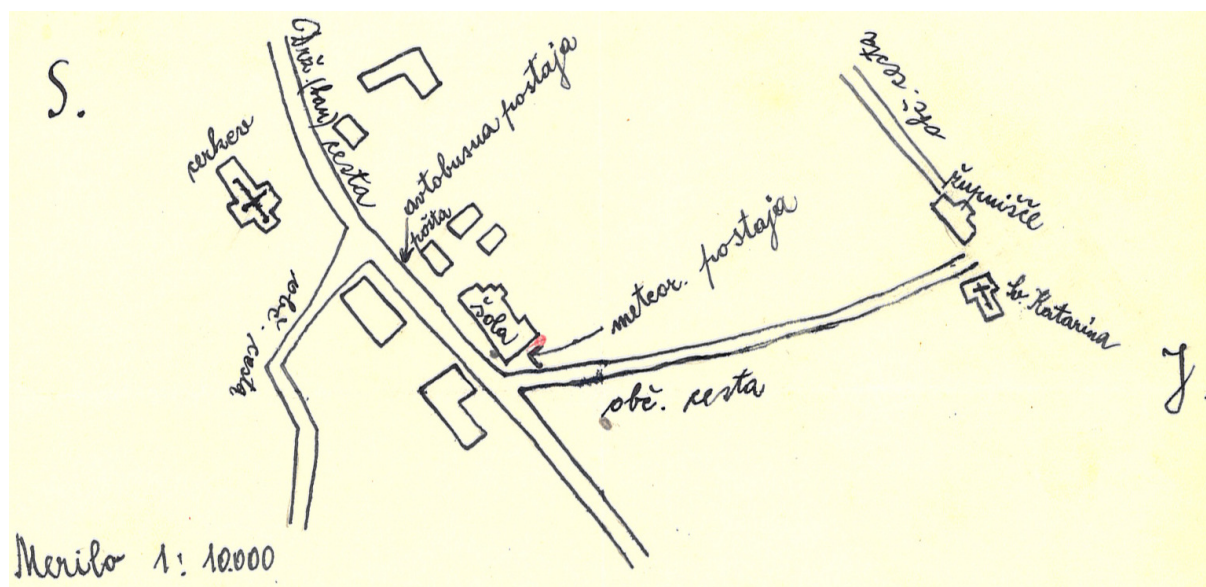
Družina Bratušek opravlja meteorološke meritve in opazovanja od konca novembra 1970 dalje; v času od novembra do aprila 1994 je bil meteorološki opazovalec Franc, Zvonko pa od aprila 1994 dalje. Pred njima je mnoga leta meteorološka opazovanja in meritve vršil Ivan Križaj, vse od leta 1934 do

¹ Atlas okolja, 2007, Agencija RS za okolje, LUZ d.d.; ortofoto iz leta 2013 / ortofoto from 2013

konca oktobra 1970. V Cirkulanah so bili meteorološki opazovalci še Mirko Kosi (1925–1934), Ciril Vobič (1917–1918) in Anton Ogorelec, slednji je v Cirkulanah začel z meteorološkimi meritvami in opazovanji januarja 1913 in jih opravljal do leta 1917.

V obdobju od januarja 1913 do konca leta 1918 je bila v Cirkulanah meteorološka postaja III. reda, kar pomeni, da smo merili temperaturo zraka, višino padavin in snežne odeje ter opazovali vremenske pojave. Od januarja 1925 dalje je v Cirkulanah padavinska postaja, merimo in opazujemo že omenjene meteorološke spremenljivke, z izjemo temperature zraka.

Meritve in opazovanja potekajo od leta 1913 z nekaj prekinitvami; meritev ni bilo v obdobjih: 1919–1924, april 1941–november 1946 in del novembra 1970. Po nekaterih pisnih virih naj bi bila padavinska postaja St. Barbara in der Kolos, kot so uradno imenovali Cirkulane v času Avstro-Ogrske, že v obdobju 1895–1913, vendar v našem arhivu ni podatkov za omenjeno obdobje.

Slika 2. Skica lege meteorološke postaje v Cirkulanah leta 1934 (arhiv ARSO)
Figure 2. Sketch of meteorological station in Cirkulane from 1934 (archive ARSO)

Letno referenčno² povprečje padavin v Cirkulanah je 1096 mm (slika 3), letno povprečje v obdobju 1971–2000 je 1061 mm in 1028 mm v obdobju 1981–2010. 1328 mm padavin smo namerili leta 2013, kar je v obravnavanem obdobju šesto najbolj namočeno leto. Leta 1979 smo namerili 1430 mm, to je najvišja letna višina padavin v obdobju 1961–2013. Najmanj padavin smo v Cirkulanah namerili leta 1971, 730 mm (preglednica 1).

Poletje je v Cirkulanah običajno najbolj namočen letni čas³, 357 mm padavin je referenčno povprečje, 341 mm je povprečje obdobja 1971–2000 in 325 mm obdobja 1981–2010 (sliki 4 in 5). V obravnavani-

² Referenčno obdobje je 1961–1990, referenčno povprečje je izračunano iz podatkov tega obdobja.

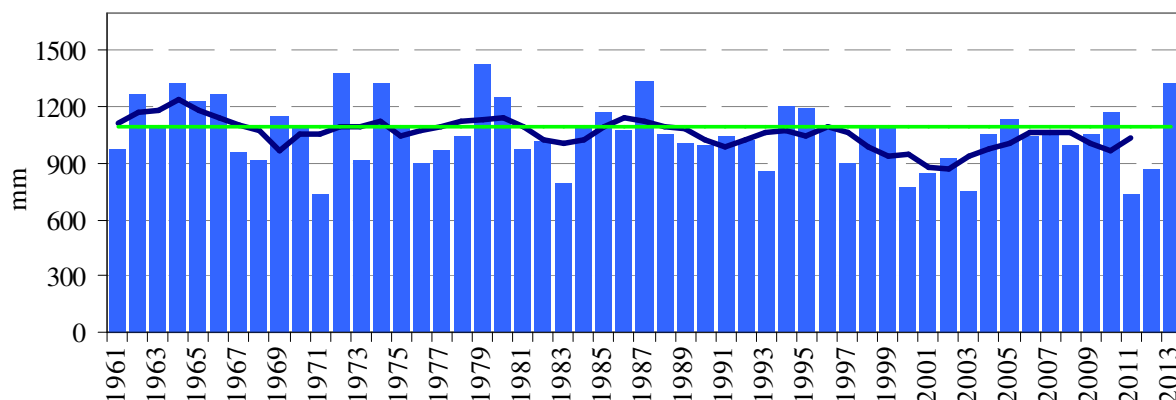
V članku so uporabljeni in prikazani izmerjeni meteorološki podatki, ki so v digitalni bazi, to je od 1961.

Reference period is 1961–1990, mean reference value is calculated from the data of mentioned period. Meteorological data used in the article are measured and already digitized from 1961 on.

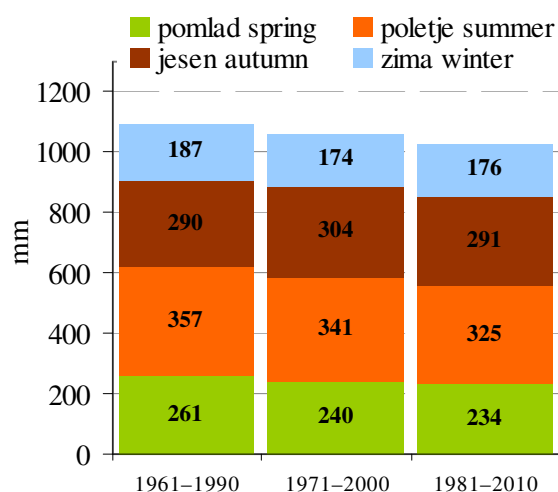
³ Meteorološki letni časi: pomlad = marec, april, maj; poletje = junij, julij, avgust; jesen = september, oktober, november; zima = december, januar, februar

Meteorological seasons: spring = March, April, May; summer = June, July, August; autumn = September, October, November; winter = December, January, February

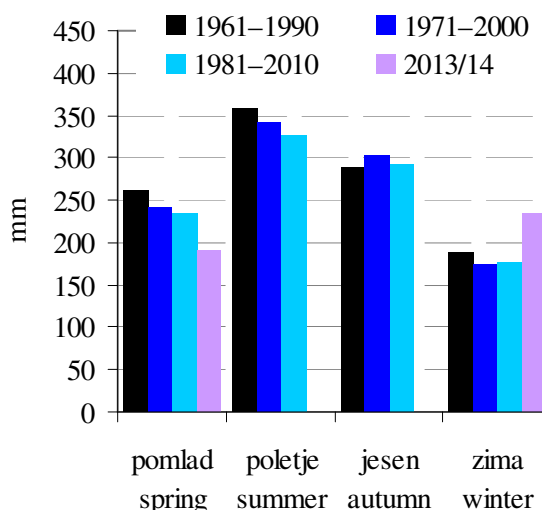
nem obdobju je bilo najbolj suho poletje 2000 s 152 mm padavin, največ poletnega dežja pa smo namerili leta 1975, 563 mm.

Slika 3. Letna višina padavin (stolpci) in petletno drseče povprečje (krivulja) v obdobju 1961–2013 ter referenčno povprečje (zeleno črta) v Cirkulanah
 Figure 3. Annual precipitation (columns) and five-year moving average (curve) in 1961–2013 and mean reference value (green line) in Cirkulane

Slika 4. Povprečna višina padavin po obdobjih in po letnih časih v Cirkulanah
 Figure 4. Mean precipitation per periods and seasons in Cirkulane

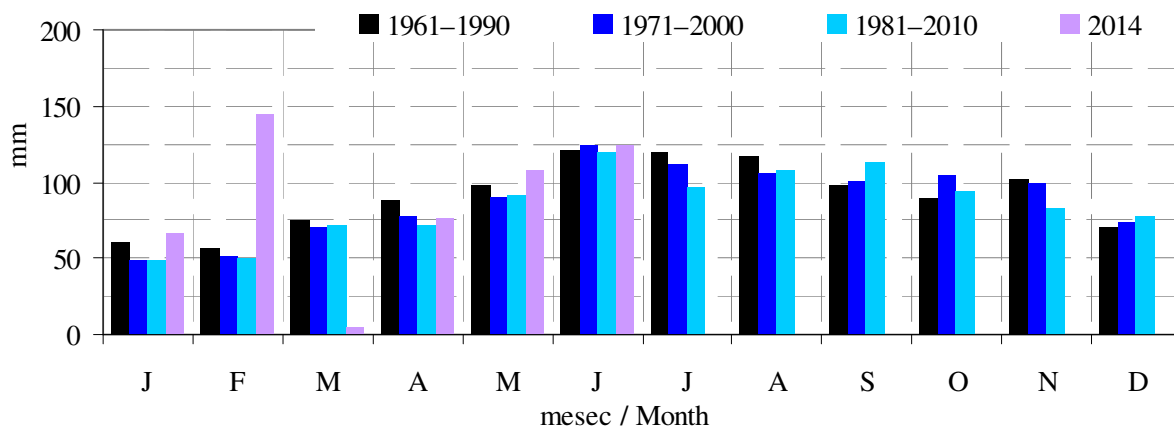
Slika 5. Povprečna višina padavin po letnih časih in po obdobjih ter v zimi 2013/14 v Cirkulanah
 Figure 5. Mean seasonal precipitation per periods and in winter 2013/14 in Cirkulane

V nasprotju s poletjem je zima letni čas z najmanj padavinami, referenčno povprečje je 187 mm, povprečje obdobja 1971–2000 je 174 mm in 176 mm obdobja 1981–2010. Najmanj zimskih padavin smo izmerili v 1988/89 34 mm, največ pa 2012/13, 360 mm.

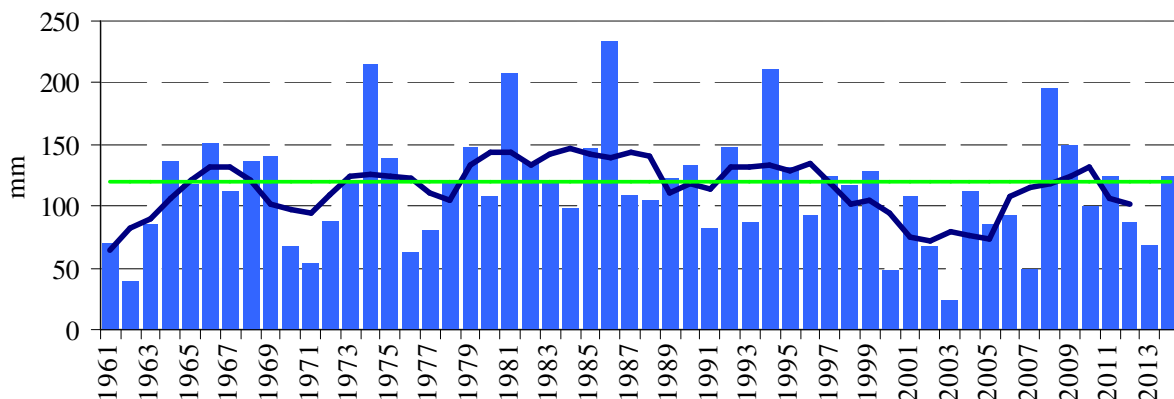
Povprečja padavin letnih časov tridesetletnih obdobj 1971–2000 in 1981–2010 so v primerjavi s pripadajočimi referenčnimi nekoliko nižja spomladi, poleti in pozimi, izjema je jesen, ko je v obdobju 1971–2000 nad, v obdobju 1981–2010 pa enaka referenčnemu povprečju (sliki 4 in 5).

Najnižje mesečno povprečje izmed vseh mesecev leta imata januar in februar, v referenčnem obdobju je bilo februarsko povprečje (57 mm) nižje od januarskega (61 mm), medtem ko se v obdobjih 1971–2000 in 1981–2010 obrne in sta januarski povprečji za 2 mm nižji od februarskih.

Povsem drugače od opisanega povprečja smo februarja 2014 tudi v Cirkulanah, kot marsikje po Sloveniji, izmerili nadpovprečno višino padavin, 145 mm (slika 6); kar pa v Cirkulanah ni najvišja februarska višina padavin obravnavanega obdobja. Februar 2013 je bil v Halozah še bolj namočen, v Cirkulanah smo namerili 170 mm, v Žetalah pa en mm več.

Slika 6. Povprečna mesečna višina padavin po obdobjih in mesečna višina padavin leta 2014
 Figure 6. Mean monthly precipitation per periods and monthly precipitation in 2014

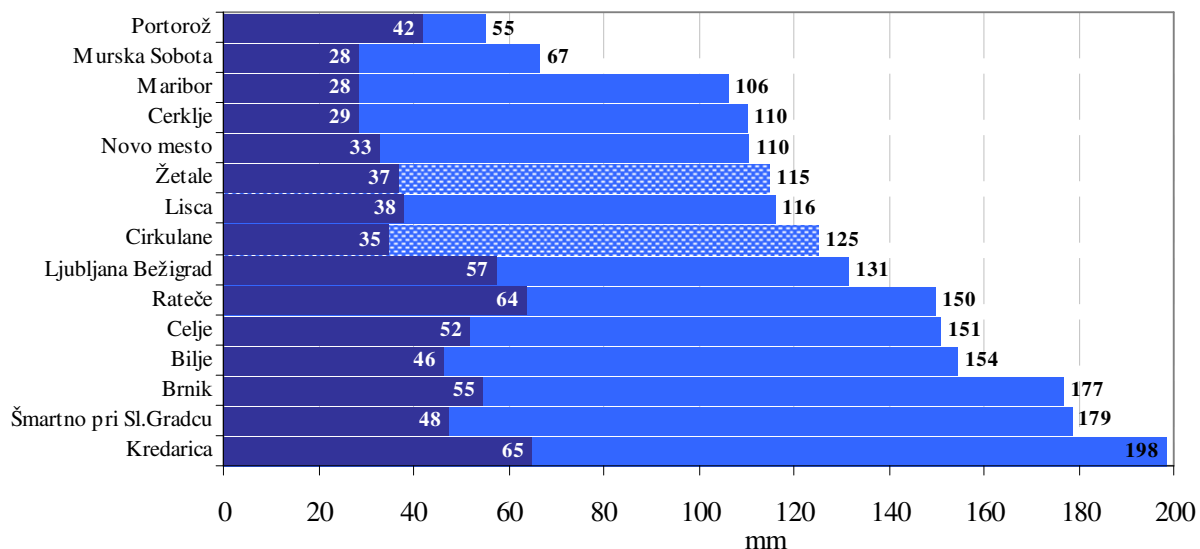

Slika 7. Junjska višina padavin (stolpci) in petletno drseče povprečje (krivulja) v obdobju 1961–2014 ter referenčno povprečje (zelena črta) v Cirkulanah
 Figure 7. Precipitation in June (columns) and five-year moving average (curve) in 1961–2014 and mean reference value (green line) in Cirkulane

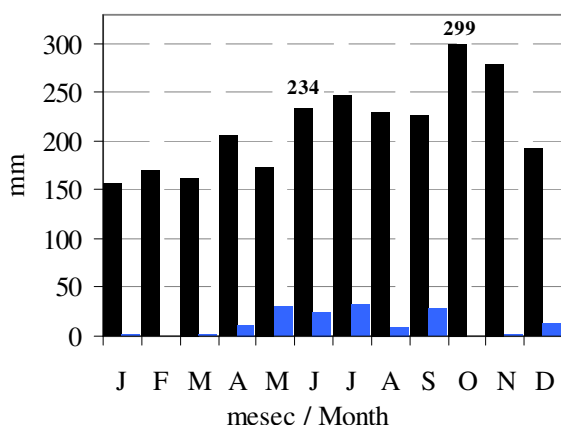
Najvišje mesečne višine padavin v Cirkulanah v povprečju izmerimo junija in julija, po 120 mm je njuno referenčno povprečje, avgustovsko povprečje pa je za tri mm nižje (slika 6). Junjsko povprečje ostaja tudi v obdobjih 1971–2000, 124 mm, in 1981–2010, 119 mm, najvišje, medtem ko se julijsko zniža.

Junija 2014 smo v Cirkulanah namerili 125 mm padavin (slike 6, 7 in 8), kar je malo nad referenčno povprečno vrednostjo. Največ junijskih padavin smo v obravnavanem obdobju namerili leta 1986, 234 mm, najmanj pa leta 2003, le 10 % padavin izmerjenih leta 1986, 24 mm (sliki 7 in 9).

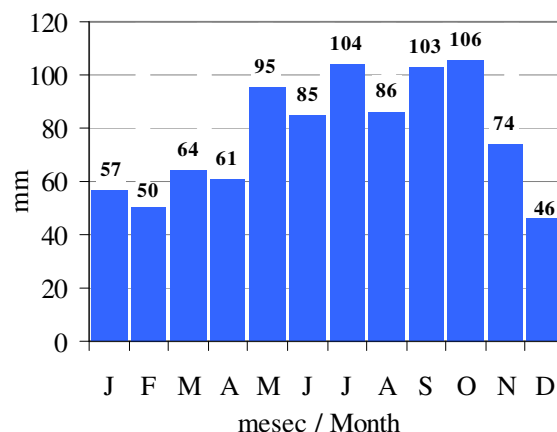
Mesečna povprečja obdobj 1971–2000 in 1981–2010 so v primerjavi s pripadajočimi referenčnimi nižja v osmih mesecih leta, izjema je junij, kjer sta povprečji okoli referenčne vrednosti, ter september, oktober in december, ko so višja (slika 6).

Slika 8. Mesečna in najvišja dnevna⁴ višina padavin junija 2014 na izbranih meteoroloških postajah (s pikastim vzorcem sta označeni padavinski postaji s Haloz
 Figure 8. Monthly and maximum daily⁴ precipitation in June 2014 on chosen meteorological stations

Slika 9. Najvišja in najnižja mesečna višina padavin v obdobju 1961–junij 2014 v Cirkulaneh
 Figure 9. Maximum and minimum monthly precipitation in 1961–June 2014 in Cirkulane

Slika 10. Najvišja dnevna višina padavin po mesecih v obdobju 1961–junij 2014 v Cirkulaneh
 Figure 10. Maximum daily precipitation per month in 1961– June 2014 in Cirkulane

Najvišjo dnevno višino padavin smo v obdobju 1961–2014 v Cirkulaneh izmerili 9. oktobra 1980, 106 mm (slika 10). 100 mm padavin in več smo v obravnavanem obdobju izmerili še dvakrat: 14. julija 1972 in 29. septembra 1989. V 71 dneh obdobja je bila v Cirkulaneh izmerjena dnevna višina padavin v višini 50 mm ali več.

Junija 2014 je bila najvišja dnevna višina padavin izmerjena 25. dne v mesecu, 35 mm (slika 8). Junjska najvišja dnevna višina padavin obdobja 1961–2014 je bila 85 mm, izmerjena 13. junija 1994 (10).

⁴ Dnevna višina padavin je vsota padavin od 7. ure prejšnjega dne do 7. ure dneva meritve; višina je pripisana dnevu meritve. Ure so navedene po sončevem času, v poletnem času je to od 8. ure prejšnjega dne do 8. ure dneva meritve.

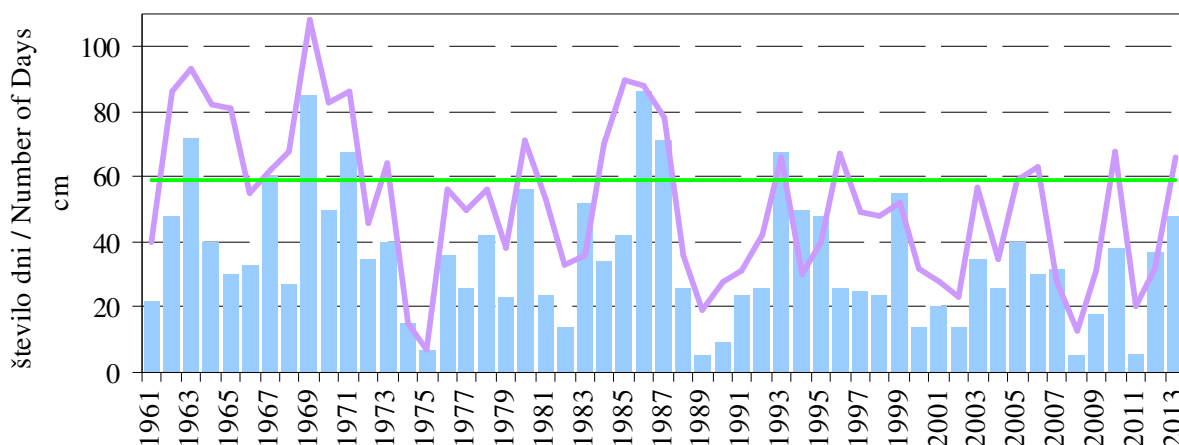
Daily precipitation is measured at 7 o'clock a. m. and it is 24 hour sum of precipitation. It is assigned to the day of measurement.

V Cirkulanah in okolici imajo snežno odejo 59 dni na leto, to je referenčno povprečje, povprečje obdobja 1971–2000 je 49 in 46 dni obdobja 1981–2010. Leta 2013 je snežna odeja ležala nadpovprečno dolgo, 66 dni (slika 11).

V meteorološki zimi 2013/14 je snežna odeja ležala 19 dni, kar je precej pod zimskim referenčnim povprečjem, ki je 46 dni. Zimsko povprečje števila dni s snegom obdobja 1971–2000 je 37 dni, 36 dni pa obdobja 1981–2010. V obravnavam obdobju se je snežna odeja najdlje obdržala v meteorološki zimi 1962/63, 90 dni, ko je ležala vse dneve omenjene zime. Le štiri dni s snežno odejo pa so bili v zimi 1974/75, kar je najmanj v obravnavanem obdobju.

Snežna odeja je sezonski pojav, omejen na hladno polovico leta, le v visokogorju je lahko pojavlja večji del leta. Zato v klimatologijo pogosto uporabljamo sezono za časovni okvir namesto leta ali meteorološke zime. Sezona je obdobje od začetka julija do konca junija prihodnjega leta. Tako je v sezoni 2012/13 snežna odeja obležala 79 dni, kar je nad referenčnim povprečjem (obdobje 1961/62–1990/91), ki je 59 dni. V sezoni 2013/14, ki se je z junijem ravno končala, pa je bilo s snežno odejo le 19 dni.

86 cm je najvišja izmerjena višina snežne odeje obravnavanega obdobja v Cirkulanah, izmerjena je bila 11. februarja 1986, le cm manj pa smo izmerili 17. februarja 1969 (slika 11). V sezoni 2013/14 je bila najvišja snežna odeja izmerjena 31. januarja, 25 cm.

Slika 11. Letno število dni s snežno odejo⁵ (krivulja) in referenčno povprečje (zelena črta) ter letna najvišja snežna odeja (stolpci) v obdobju 1961–2013
 Figure 11. Annual snow cover duration⁵ (curve), and mean reference value (green line) and maximum depth of total snow cover (columns) in 1961–2013

November je mesec, ko lahko v Cirkulanah in okolici pričakujemo prvi sneg, tako je bilo v 35 novembrskih od 53 obravnavanega obdobja. Oktobrski sneg je redek, od 53 oktobrov obravnavanega obdobja smo snežno odejo zabeležili v treh: leta 1970, 2003 in 2012, slednjega je bila snežna odeja debela 13 cm, obležala je štiri dni.

Marec je običajno zadnji mesec s snežno odejo, marčna snežna odeja je bila zabeležena v 47 od 54 marcev obdobja 1961–2014. Snežna odeja je lahko še aprila, v 21 aprilskih obravnavanega obdobja smo jo še beležili. Maja pa je bila do sedaj le dvakrat: 1979 in 1985. Tako kot še nikoli do sedaj, tudi junija 2014 v Cirkulanah ni bilo snežene odeje.

⁵ Dan s snežno odejo je, kadar snežna odeja pokriva več kot 50 % površine v okolici opazovalnega prostora
 Day with a snow cover is when 50 % of surface in the surrounding of observing site is covered with snow

Največ svežega ali novozapadlega snega smo v Cirkulanah v obdobju 1961–junij 2014 izmerili 27. decembra 1993 zjutraj, kar 62 cm.

Preglednica 1. Najvišje in najnižje letne, mesečne in dnevne vrednosti izbranih meteoroloških spremenljivk na postaji Cirkulane v obdobju: 1961–junij 2014

Table 1. Extreme values of measured yearly, monthly and daily values of chosen meteorological parameters on meteorological station Cirkulane 1961–June 2014

	največ maximum	leto / datum year / date	najmanj minimum	leto / mesec year / month
letna višina padavin (mm) annual precipitation (mm)	1430	1979	730	1971
pomladna višina padavin (mm) precipitation in spring (mm)	434	1972	100	2003
poletna višina padavin (mm) precipitation in summer (mm)	563	1975	152	2000
jesenska višina padavin (mm) precipitation in autumn (mm)	547	1980	142	1969
zimsko višina padavin (mm) precipitation in winter (mm)	360	2012/13	34	1988/89
mesečna višina padavin (mm) monthly precipitation (mm)	299	oktober 1974	0	februar 1998, 2001 oktober 1965
dnevna višina padavin (mm) daily precipitation (mm)	106	9. oktober 1980	—	—
letna najvišja višina snežne odeje (cm) annual maximum snow cover depth (cm)	86	11. februar 1986	5	23. november 1989, 2. jan. in 24. mar. 2008
višina novozapadlega snega (cm) fresh snow depth (cm)	62	27. december 1993	—	—
letno število dni s snežno odejo annual number of days with snow cover	108	1969	7	1975
število dni s snežno odejo v sezoni* number of days with snow cover in season*	115	1962/63	8	1974/75

* sezona: od julija do konca junija naslednjega leta

* season: from July to the end of June in the following year

SUMMARY

In Cirkulane is precipitation meteorological station. It is located in northeastern Slovenia; on elevation of 233 m. Station was established in January 1913. Measured parameters are: precipitation, total snow cover and fresh snow cover; meteorological phenomena are observed. Meteorological observer is Zvonko Bratušek.